

ἄψητος δὲν τρώγεται ἢ ψίχα του) Τραπ. Χαλδ. Ἐσὺ φά τὸ κερέτς κ' ἐγὼ τ' ἀπολάδ' (κερέτς=ἐπίταγος τοῦ ἄρτου) Κοτύωρ. Συνών. ψίχα. 2) Τὸ ψαχνὸν τοῦ κρέατος Πόντ. (Τραπ.)

*ἀπαλαδόστομος ἐπίθ. ἀπολαδόστομος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *ἀπαλάδι καὶ στόμα. Ὁ τύπ. ἀπολαδόστομος διὰ παρετυμολογικὴν ἀποκατάστασιν τῆς προθ. ἀπό. Ἰδ. ἸΒογιατζίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918) 147.

1) Ὁ οἶονεϊ ἔχων βλωμὸν ψίχας ἄρτου εἰς τὸ στόμα καὶ οὕτω μὴ δυνάμενος νὰ ὀμιλήσῃ, ὁ μασῶν τοὺς λόγους του Τραπ. 2) Βλάξ Χαλδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄνογος.

ἀπάλαιωτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀπάλωτος Πόντ. (Τραπ.) ἀπάλαιοντους πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπίθ. ἀπαλαίωτος.

Ὁ μὴ παλαιούμενος, στερεὸς πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Τοῦ ὄωσα ἔνα ζευγάρι παπούτσια ἀπάλαιωτα Πελοπν. (Τριφυλ.) Τὰ σιβάλια μ' εἶν' ἀπάλαιοντα ἄκόμα Ἦπ. (Ζαγόρ.) Ἀπάλωτον ἔν' τὸ καμίσι μ' Τραπ.

ἀπαλάκι τό, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀπαλός. Ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 217.

Εἶδη ἀρνογλώσσου (plantago) τῆς τάξεως τῶν ἀρνογλωσσωδῶν (plantaginaceae), ἰδίως δὲ ἀρνώγλωσσον τὸ μικρὸν τοῦ Διοσκορ. (2, 152) μὲ φύλλα μαλακά, ἤτοι ἀρνώγλωσσον ὁ λαγόπους (plantago lagobus) καὶ ἀρνώγλωσσον τὸ μέγα τοῦ Διοσκορ. μὲ ρίζας ἀπαλὰς, ἤτοι ἀρνώγλωσσον τὸ μεῖζον (plantago major). [*]

ἀπαλάλωτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *παλαλωτός <παλαλῶνω.

Ὁ μὴ γενόμενος ἔκφρων, ὁ μὴ τρελλαθεὶς: Ὁλ' ἐπαλαλῶσαν κι αὐτὸς μανᾶχον ἐπέμ'νεν ἀπαλάλωτος.

ἀπαλάμιστος ἐπίθ. Ζάκ. Θήρ. Παξ. κ. ἀ. —Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *παλαμιστός <παλαμίζω.

1) Ὁ μὴ ἐπιχρισθεὶς διὰ πίσης, ἀπίσσωτος, περὶ πλοίων ἐνθ' ἄν.: Ἀπαλάμιστο καράβι Λεξ. Δημητρ. 2) Ὁ μὴ ἐπιστρωθεὶς δι' ἀμμοκονιάματος, ἐπὶ τοίχου, οἰκοδομῆς κττ. Λεξ. Δημητρ.: Ἀπαλάμιστος τοῖχος. Ἀφῆσε τὸ σπῆτι ἀπαλάμιστο.

ἀπαλαριὰ ἢ, ἀπαλαρέα Πόντ. (Κερασ.) ἡπαλαρέα Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν.) ἀπαλαριὰ Ἰων. (Κρήν.) Σκῦρ. Χίος —Λεξ. Βλαστ. 338 Δημητρ. ἀπαλαρὰ Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀπαλαρία. Πβ. Λυδ. περὶ μινων 1, 29 «ἰστέον δὲ Ρωμαίοις τὸ κανοῦν ἐπὶ μὲν τῶν ἱερῶν σατούραν, ἐπὶ δὲ τῶν εὐωχιῶν ἐπουλαρίαν, ἣν ἀπαλαρίαν οἱ πολλοὶ ἐξ ἀγνοίας προσαγορεύουσιν». Καὶ ὁ τύπ. ἀπαλαρέα μεσν. Πβ. Πρόδρομ. 3, 321 (ἐκδ. Hesselting-Pernot) «ἐκεῖνοι τὰ γλυκύσματα μὲ τὰς ἀπαλαρέας, ἡμεῖς δὲ τὰ χολόκουκα μὲ τὰς πολλὰς πικρίας».

1) Στρογγύλος δίσκος τῆς ἐκκλησίας δι' ἀντίδωρον, κόλλυβα ἢ γλυκύσματα μνημοσύνων Ἰων. (Κρήν.) Σκῦρ. Χίος —Λεξ. Βλαστ. 338: Ἦκαμα μὴν ἀπαλαριὰ κόλλυβα γιὰ τὴ ψυχὴ τῆς μάννας μου Χίος Πήγαινε τ'ν ἀπαλαριὰ ὅς τὸ βαγκάρ' νὰ παίρν'νε ὁ κόσμος βλογιὰ (βλογιὰ=ἀντίδωρον) Σκῦρ.

2) Τὰ εἰς τὰ μνημόσυνα προσφερόμενα ἐπὶ δίσκου γλυκύσματα ἢ κόλλυβα Χίος —Λεξ. Δημητρ. β) Τὰ ἐπὶ τῶν κολλύβων τιθέμενα εἰς διάφορα σχήματα καρυκεύ-

ματα συνιστάμενα εἰς γλυκύσματα, καρπούς, κουφέττα κττ. Κρήτ. 3) Μνημόσυνον μετὰ προσφορᾶς φαγητοῦ Πόντ. (Κερασ.) 4) Τράπεζα φαγητοῦ Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν.): Ὁ πάππος χαχάλεψε ἡπαλαρέας ὅς τὰ γυρίες (ἔψαυσε τὰ ἄκρα τῆς τραπέζης. Ἐκ παραμυθ.) Ἀμισ. 5) Σωρὸς περιττωμάτων Α.Κρήτ.

ἀπάλατο τό, Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. ἀλάτι.

Τὸ ἄλας τὸ ὑπολειπόμενον ὡς ἄχρηστον εἰς τὸ ἰχθυοτροφεῖον μετὰ τὸ ἀλάτισμα τῶν ἰχθύων.

ἀπάλαφρα ἐπίρρ. Κρήτ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μεσσ. Τριφυλ.) —ΚΠασαγιάνν. Μοσκ. 69 —Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀπάλαφρος. Τύπ. ἀπαλαφρὰ ἐν Γύπαρ. πρᾶξ. Ε. στ. 34 (ἐκδ. ΚΣάθα σ. 268) «μηδένα οἱ σαγίτες μου ποτὲ δὲν θανατώνουν, | μόνο γλυκεὰ κι ἀπαλαφρὰ πᾶσα καρδιά πληγώνουν».

Οὐχὶ ἐντόνως, ἐλαφρῶς πως, ἀσθενῶς, ἐπαναλαμβανόμενον πολλάκις πρὸς ἐπίτασιν τῆς σημ. ἐνθ' ἄν.: Ἀπάλαφρα ἀπάλαφρα γὰ μὲ τριήρης Κρήτ. Ἀπάλαφρ' ἀπάλαφρα ἄλλαξέ μου τὴν πλὴγὴ Ἀρκαδ. Ὅσο νὰ ναι θὰν τοῦ ῥθῃ ἀπάλαφρα (δὲν θὰ αἰσθανθῇ τὸ βάρος) Μεσσ. Ὁ Ἀργύρις μὴν αὐγινὴ ἀπάλαφρα φύσας τὴ φλογέρα του ΚΠασαγιάνν. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀλαφρὰ 2, ἀνάλαφρα 1, ἀναχλὰ 1, γλυκεὰ, μαλακά.

ἀπάλαφρος ἐπίθ. Κέρκ. Κρήτ. —ΚΘεοτόκ. Οἱ σκλάβ. 233 —Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπίθ. ἀλαφρός.

Οὐχὶ ἐντονος, ἐλαφρὸς πως, ἀσθενὴς ἐνθ' ἄν.: Ἐπῆρα μὰ βάλλα ὅς τὸ μερὸ, μὰ ἔπειπεν ὁ Θεὸς κ' ἦταν ἀπάλαφρη (μερὸς=μηρός, ἔπειπεν=ἠυδόκησε) Κρήτ. Ἐσκυψε μ' ἀπάλαφρη τρεμούλλι τοῦ κορμιοῦ ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν.

ἀπαλέθω Εὐβ. (Στρόπον.) Κρήτ. Πελοπν. (Οἶν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. ἀλέθω.

1) Τελείως ἀλέθω, τελειώνω τὴν ἄλυσιν ἐνθ' ἄν. 2) Ἀλέθω Εὐβ. (Στρόπον.)

ἀπάλεια ἢ, Στερελλ. (Μεσολόγγ.) —ΚΣτασινοπ. Μεσολόγγ. 272.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. ἀλειά.

Τὸ τέλος τῆς ἐποχῆς τῆς ἀλειείας ἐνθ' ἄν.: «Ἡ μεγάλη ἀλειὰ διαρκεῖ μέχρι τοῦ ἁγίου Νικολάου περίπου, ὅποτε χαλοῦν τὰ γιβάρια καὶ τὰ ἰχθυοτροφεῖα ἔχουν ἀπάλεια» ΚΣτασινόπ. ἐνθ' ἄν.

ἀπαλείφω Κρήτ. —Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. ἀλείφω.

Τελείως ἀλείφω, καταρρυπώνω τι ἐνθ' ἄν.: Ἦταν ἀλειμένο μὰ ὄυλξά, μὰ δὰ τ' ἀπάλεινες ἐσὺ Κρήτ.

ἀπαλέλλικος ἐπίθ. Κέρκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀπαλέλλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικος.

Ὁ ὀλίγον τι ἀπαλός, ὑπομάλακος: Βρέχουμε τὰ χέρια μας καὶ νίβουμε τὴ λεφτὴ γιὰ νὰ γίνῃ ἡ κλόδα ἀπαλέλικη (λεφτὴ=ἄρτος ἐξ ἀραβοσίτου, κλόδα=τὸ ἐξωτερικόν ὁ ἐπίταγος τοῦ ἄρτου). Συνών. ἀπαλούτσικος.

ἀπάλεμα τό, Κρήτ. —(Νουμᾶς 284,2) ἀπάλιμα Μακεδ. ἡπαλιμ-μὰ ἢ, Ἀπουλ. (Καλημ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπαλένω.

1) Τὸ νὰ κάμῃ τίς τι ἀπαλὸν ἢ τὸ νὰ γίνῃ τι μαλακόν, ἀπάλυνσις, μαλάκωμα Ἀπουλ. (Καλημ.) Κρήτ. 2) Φάρμακόν τι ἢ ἐπίθεμα ἀπαλυντικόν Μακεδ. —(Νουμᾶς ἐνθ' ἄν.): Ἐγὼ ἔβαζα μονάχος μου ἀπαλέματα (Νουμᾶς ἐνθ' ἄν.)

